

Liite 1. Katsauksessa analysoitu kirjallisuus

- Aapola, Sinikka 1997. ”Ole iloinen kehityksestäsi” – miten peruskoulun oppikirjoissa kuvataan murrosikää. Teoksessa Kari, Jouko & Moilanen, Pentti (toim.), Kasvatus erilaisissa viestintä- ja kasvuympäristöissä: Kasvatustieteen päivät 23.–25.11. 1995 Jyväskylässä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 121–128.
- Aapola, Sinikka 1999. Murrosikä ja sukupuoli: julkiset ja yksityiset iänmäärittelyt. Helsinki: SKS.
- Aapola, Sinikka, Gordon, Tuula & Lahelma, Elina 2003. Citizens in the Text? International Presentations of Citizenship in Textbooks. Teoksessa Torres, Carlos A. & Antikainen, Ari (toim.), The international handbook on the sociology of education: An international assessment of new research and theory. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers, 381–398.
- Aarnio-Linnavuori, Essi 2013. Environmental issues in Finnish school textbooks on religious education and ethics. *Nordidactica: Journal of Humanities and Social Science Education* 1, 131–157.
- Aarnio-Linnavuori, Essi & Ahvenisto, Inkeri 2013. Koulutuspolitiikka ja realismi ristiriidassa? Kestävä kehitys peruskoulun ja lukion taloustiedon oppikirjoissa. Teoksessa Juuti, Kalle, Tainio, Liisa & Routarinne, Sara (toim.), Ainedidaktinen tutkimus koulutuspoliittisen päätöksenteon perustana. Helsinki: Suomen ainedidaktinen tutkimusseura, 49–68.
- Aitakari, Henri 2011. Peruskoulun äidinkielen oppikirjan neljä vuosikymmentä. Neljännen luokan suomenkielisten kirjojen tehtävätyypit ja -luokat sekä tehtävien vaativuus viestinnän tason perusteella. Espoo: Äidinkielen Opetustieteen Seura.
- Alenius, Kari 1992. Baltia suomalaisissa oppikirjoissa. *Faravid: Pohjois-Suomen historiallisen yhdistyksen vuosikirja* 16, 223–240.
- Alenius, Kari 2012. ”Small nations tied to Russia”: Baltic identity conveyed by Finnish textbooks from 1860s to the 2000s. *Faravid: Pohjois-Suomen historiallisen yhdistyksen vuosikirja* 36, 103–118.
- Andersson, Maria 2013. Kultur- och identitetsfostran i modersmål och litteratur Integrering av temaområdet ”Kulturell identitet och internationalism” i finska och finlandssvenska läromedel. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), Pippi på läromedel. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 9–23.
- Antikainen, Pia 1995. Kadonnutta erilaisuutta etsimässä: Monikulttuurinen musiikkikasvatus ja suomalaiset musiikin oppikirjat. *Etnomusikologian vuosikirja* 7, 158–181.
- Anttila, Sonja, Leskinen, Jouni, Posti-Ahokas, Hanna & Janhonen-Abuquah, Hille 2015. Performing gender and agency in home economics textbook images. Teoksessa Teoksessa Hahl, Kaisa, Niemi, Pia-Mari, Longfor, Rita & Dervin, Fred (toim.), *Diversities and Interculturality in Textbooks: Finland As an Example*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 61–84.
- Asikainen, Eila 1983. Työhön kasvattava aines peruskoulun ensimmäisen luokan oppikirjoissa. Jyväskylän yliopisto: opettajankoulutuslaitos. Tutkimuksia 15.
- Backman, Heidi 2011. Läromedelssituationen våren 2010 för de finlandssvenska grundskolor och gymnasier. *Rapporter och utredningar* 2011:4. Helsinki: Utbildningstyrelsen.

- Beneker, Tine, Sanders, Rickie, Tani, Sirpa, Taylor, Liz & van der Vaart, Rob 2007. Teaching the geographies of urban areas: views and visions. *International Research in Geographical and Environmental Education* 16 (3), 250–267.
- Bernard, Sandie, Clément, Pierre, Carvalho, Graca, Gilda, Alves, Berger, Dominique, Thiaw, Seyni Mame, Sabah, Selmaoui, Salaheddine, Khzami, Skujiene, Grita, Abdelli, Sami, Mondher, Abrougui, Calado, Florbela, Bogner, Franz & Assaad, Yammine 2008. Sexually Transmitted Infections and the Use of Condoms in Biology Textbooks. Comparative Analysis Across Sixteen Countries. *Science Education International* 19 (2), 185–208.
- Bjurs, Katarina 2013. Fem modersmåslärares syn på läromedel för årskurs 7–9. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), Pippi på läromedel. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 205–112.
- Björklund Boistrup, Lisa 2006a. Analys av finlandssvenska läromedel i matematik. Teoksessa Selander, Staffan (toim.), Skolans blick och textens röst - om svenskpråkiga läromedel för den finlandssvenska grundskolan i Finland. Helsingfors: Svenska Kulturfondet, 233–277.
- Björklund Boistrup, Lisa. 2006b. Analys av finlandssvenska läromedel i naturvetenskapliga ämnen. Teoksessa Selander, Staffan (toim.), Skolans blick och textens röst - om svenskpråkiga läromedel för den finlandssvenska grundskolan i Finland. Helsingfors: Svenska Kulturfondet, 279–304.
- Bromley, Patricia, Meyer, John W. & Ramirez, Francisco O. 2011. Student-Centeredness in Social Science Textbooks, 1970–2008: A Cross-National Study. *Social Forces* 90 (2), 547–570.
- Bromley, Patricia & Mäkinen, Elina 2011. Diversity in Civic Education: Finland in Historical and Comparative perspective. *Journal of International Cooperation in Education* 14 (2), 35–50.
- Carvalho, Graca S., Dantas, Catarina, Rauma, Anna-Liisa, Luzi, Daniela, Ruggieri, Roberta, Bogner, Frank, Geier, Christine, Caussidier, Claude, Berger, Dominique & Clément, Pierre 2008. Comparing health education approaches in textbooks of sixteen countries. *Science Education International* 19 (2), 133–146
- Carvalho, Graca S, Jourdan, Didier, Goncalves, Artur, Dantas, Catarina & Berger, Dominique, 2009. Addictive substances: textbook approaches from 16 countries. *Journal of Biological Education* 44 (1), 26–30.
- Carvalho, Graca S, Tracana, Rosa Branca Cameira, Skujiene, Grita & Turcinaviciene, Jurga 2011. Trends in Environmental Education Images of Textbooks from Western and Eastern European Countries and Non-European Countries. *International Journal of Science Education* 33 (18), 2587–2610.
- Castéra Jeremy, Clément Pierre, Abrougui Mondher, Nisiforou, Olympia, Valanides, Nicos, Turcinaviciene Jurga, Sarapuu, Tago, Agorram Boujemaa, Calado, Florbela, Bogner, Frank & Carvalho, Graca S. 2008. Genetic determinism in school textbooks: A comparative study conducted among sixteen countries. *Science Education International* 19 (2), 163–184.
- Castren, Matti J. 1980. Koulukirjojen Ruotsi ja Suomi. Suomalais-ruotsalainen historian tutkijain symposio. Espoo: Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto, 30–42.
- Clément, Pierre, Mouelhi, Lassaad, Kochkar, Mohamed, Valanides, Nicos, Nisiforou, Olia Thiaw, Seyni, Mame, Ndiaye, Valdiodio, Jeanbart, Paula, Horvarth, Daniel, Ferreira, Claudia & Carvalho, Graca S. 2008. Do the images of neuronal pathways in the human

- central nervous system show feed-back? A comparative study in fifteen countries. *Science Education International* 19 (2), 117–132.
- Cleve, Gunnel 1984. Mitä mieltä naisesta, englannin oppikirja? *Kasvatus* 15 (5), 330–338.
- Dahlström, Jan, Stenmark, Mattias & Lahtinen, Ulla 2003. Idag får ni räkna framåt era böcker. En studie av matematikprestationer och matematikböcker i åk 5 och åk 8. Vasa: Åbo Akademi.
- Dantas, Catarina, Goncalves, Artur & Carvalho, Graca 2009. Comparative analysis of tobacco addiction in textbooks from 16 countries involved in the European project Biohead-Citizen. Teoksessa Precioso & al. (toim.), *Proceedings of the 1. International Conference on Smoking Prevention and Treatment*, Braga, 2009. (https://repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/9944/1/I_CIPTT_Smoking_16%20countries.pdf).
- Doktar, Catarina 2013. I grammatikdidaktikens kalejdoskop. Med fokus på ett nyttkommet funktionellt finlandssvenskt läromedel. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa: Publikation från Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi nr. 24, 24–38.
- Doktar, Catarina 2015. Grammatikdidaktik - Svensk grammatik och språklig medvetenhet i några läromedel för grundskolas första årskurser. Licentiatavhandling i pedagogik. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier Åbo Akademi Vasa [www-lähde]. < https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/120307/Doktar_Licentiatavhandling_%20151102A.pdf?sequence=1 > (30.3.2016).
- Ekola, Jorma 1978. Oppikirjan arviointikriteerien kehittäminen peruskoulun 1–4 luokkien opettajien arviointien pohjalta. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Elio, Keijo 1978. Oppikirjojen työtehtävien eriyttäminen ja hyödyntäminen peruskoulun yläasteella. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Eloranta, Varpu 1995. Ympäristökasvatus peruskoulun yläasteella oppimateriaalien näkökulmasta. Turku: Kasvatustieteiden laitos.
- Fellman, N. 1993. How is Islam presented in Finnish textbooks on religion and history? Teoksessa Holm, Nils G. (toim.), *Teaching Islam in Finland*. Åbo: Åbo Akademi, 75–102.
- Ferreira, Claudia, Tracana, Rosa Branca, Ferreira, Maria Eduarda & Carvalho, Graca S. 2008a. Pollution in textbooks from 16 countries: Socio-economic and ethical issues; Individual or social responsibility? Teoksessa IOSTE Symposium on the use of science and technology education for peace and sustainable development: proceedings, Ankara: Palme Publications & Bookshops, 41–46 [www-lähde]. < <http://repositorium.sdum.uminho.pt/handle/1822/8285> >.
- Ferreira, Claudia, Tracana, Rosa Branca, Ferreira, Maria Eduarda & Carvalho, Graca S. 2008b. Analysis of Pollution and the Use of Resources topics along the school textbooks of 17 countries. ERIDOB 2008: European Researchers in Didactics of Biology [www-lähde]. < https://repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/8272/1/Ferreira_Pol.pdf >.
- Fröberg, Ann-Charlotte 2013. Finlandssvenska inslag i två läroböcker i modersmål och litteratur. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 39–48.
- Grunthal, Satu 2002. Aapiskukko runoilee: näkökulmia 1900-luvun aapisten lyriikkaan. Teoksessa Herlin, Ilona, Kalliokoski, Jyrki, Kotilainen, Lari & Onikki-Rantajääskö, Riina (toim.), *Äidinkielen merkitykset*. Helsinki: SKS, 312–330

- Gröhn, Terttu 1987. Oppimateriaalin didaktiset ominaisuudet ja yhteys oppimistuloksiin: tutkimus peruskoulun 7. luokan kotitalouden opetuksesta. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Gröhn, Terttu 1989. Komplementaarisuus oppimisen tutkimisessa. *Kasvatus* 20 (2), 115–120.
- Grönroos, Sofie 2013. Författarrösten i läroboken Ordval Embla. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa : Pedagogiska fakulteten, 57–64.
- Hannus, Matti 1995. Oppikirjan kuvitus: koriste vai ymmärtämisen apu. Turku: Turun yliopisto.
- Hannus, Matti & Hyönä, Jukka 1999. Utilization of illustrations during Learning of Science Textbook Passages among low- and high-ability children. *Contemporary Educational Psychology* 24, 95–123.
- Hansen, Sven-Erik 1985. Läroböcker och identitet. Det Finlandsvenska inslaget i vår läromedel. Finlandssvensk rapport nr. 7. Helsingfors: Svenska Finlands folkting.
- Hansen, Emelie & Johansson, Paula 2013. Några läromedelsförfattares tankar om läroboken. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Riia (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 123–133.
- Havu-Nuutinen, Sari, Kauppinen, Erja & Timonen, Maria 2005. Alkuopettajat ympäristö- ja luonnontiedon kirjan käyttäjinä. Teoksessa Huttunen, Anna-Leena & Kokkonen, Anna Mari (toim.), *Koulutuksen kulttuurit ja hyvinvoinnin politiikat*. Kasvatustieteen päivät 2005 17.–18.11. 2005 Jyväskylässä. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura, 94–104.
- Heikkilä, Pauli 2010. Euroopan yhdentyminen suomalaisissa oppikirjoissa. *Kasvatus ja Aika* 4 (3), 23–36.
- Heikkinen, T. 1990. Homoseksuaalisuus oppikirjoissa. *Nuorisotutkimus* 9 (2), 27–32.
- Heinonen, Juha-Pekka 2005. Opetussuunnitelmat vai oppimateriaalit. Peruskoulun opettajien käsityksiä opetussuunnitelmien ja oppimateriaalien merkityksestä. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Hohti, Tiinamari & Lehto, Juhani 2001. Neljännen luokan ympäristö- ja luonnontiedon oppikirjojen tekstin rakenne. *Kasvatus* 32 (2), 144–153.
- Hokkanen, Säde & Kosonen, Anna-Liisa 2013. Do Finnish home economics and health education textbooks promote constructivist learning in nutrition education? *International Journal of Consumer Studies* 37 (3), 279–285.
- Hongisto, Kaisa-Liisa 1999. Etiikka biologian ja maantiedon oppimateriaaleissa. *Kasvatus* 30 (2), 138–147.
- Honkasalo, Veronika 2013. Se suuri ero. Kulttuuri ja seksuaalisuus terveystiedon oppikirjoissa. *Nuorisotutkimus* 31 (1), 6–22.
- Hytönen, Matti 1972. Alustava tavoiteanalyysi peruskoulun I-III luokkien uusista matematiikan kirjoista. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Hyönä, Jukka, Destefano, Charles, Hujanen, Heli, Lindeman, Johanna, Poskiparta, Elisa, D'Heurle, Adma & Niemi, Pekka 1995. Primers as socializing agents in American and Finnish schools. *Comparative Education Review* 39 (3), 280–298.
- Hämeen-Anttila, Katri & Karjalainen, Katja 2008. Lääkekasvatus terveystiedon oppikirjoissa: laadullisen sisällön analyysi. *Dosis* 24 (1), 53–66.
- Hämäläinen, Seppo 1987. Enemmän metatekstiä oppikirjoihin. *Kasvatus* 18 (3), 191–199.
- Ijäs, Eeva & Olkinuora, Hannu 1977. Peruskoulun ala-asteen uskonnon oppikirjojen sisällön suhde peruskoulun opetussuunnitelmassa esitettyihin ja muihin tavoitteisiin. Jyväskylä: Kasvatustieteiden tutkimuslaitos.

- Itkonen, Tuija & Paatela-Nieminen, Martina 2015. How is the Other Produced in Two Finnish ABC (E)-Books - An Intertextual Reading. Teoksessa Hahl, Kaisa, Niemi, Pia-Maria, Longfor Johnson, Rita & Dervin, Fred (toim.), *Diversities and Interculturality in Textbooks: Finland As an Example*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 37–60.
- Joutsenlahti, Jorma & Vainionpää, Jorma 2008. Oppikirja vai harjoituskirja? Perusopetuksen luokkien 1–6 matematiikan oppimateriaalin tarkastelua MOT-projektissa. Teoksessa Kallioniemi, Arto (toim.) *Uudistuva ja kehittyvä ainedidaktiikka Ainedidaktinen symposiumi 8.2.2008 Helsingissä*. Helsinki: Helsingin yliopisto, 547–558.
- Julkunen, Marja-Leena. 1986. Lukukirja oppimisen apuvälineenä. *Kasvatus* 17 (4), 250–256.
- Julkunen, Marja-Leena. 1988. Oppikirja tekstianalyysin kohteena. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Julkunen, Marja-Leena. 1989. Oppikirja käsitteiden opettajana. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Jurva, Raisa 2012. Seksuaalinen painostus ja väkivalta heteroseksuaalisessa kohtaamisessa terveystiedon oppimateriaaleissa. Teoksessa Atjonen, Päivi (toim.), *Oppiminen ajassa - kasvatus tulevaisuuteen*. Joensuun vuoden 2011 kasvatustieteen päivien parhaat esitelmät artikkeleina. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura, 293–307.
- Kansanen, Pertti & Uusikylä, Kari 1982. Opetussuunnitelman toteutuminen: tulokset ja johtopäätökset. Helsinki: Kouluhallitus.
- Kari, Jouko 1988. Luokanopettajan oppikirjasidonnaisuus. Tutkimus ympäristöopin ja maantiedon opetuksesta peruskoulun ala-asteella. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Karjala, Kalle 2003. Neulanreiästä panoraamaksi: Ruotsin kulttuurikuvan ainekset eräissä keskikoulun ja B-ruotsin vuosina 1961–2002 painetuissa oppikirjoissa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Karvonen, Ulla 2011. Onko tupakointi luusereiden puuhaa? Terveystiedon oppikirja esimerkkinä kriittisen tekstianalyysin tärkeydestä opettajan ammatillisen osaamisen osa-alueena. *Kasvatus* 44 (2), 150–161.
- Karvonen, Ulla, Tainio, Liisa, Routarinne, Sara & Slotte, Anna 2015. Tekstit selitysten resurssina oppitunnilla *Puhe ja Kieli* 4, 187–209.
- Kauppinen, Mirja, Saario, Johanna, Huhta, Ari, Keränen, Anna, Luukka, Minna-Riitta, Pöyhönen, Sari, Taalas, Peppi & Tarnanen, Mirja 2008. Kielten oppikirjat tekstimaailmaan ja -toimintaan sosiaalistajina. Teoksessa Garant, Mikel, Helin, Irmeli & Yli-Jokipii, Hilikka (toim.), *Kieli ja globalisaatio*. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA: Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto, 201–233.
- Keranto, Tapio & Sarenius, Vesa-Matti 2009. The number line as a teaching aid in the grades 1–2: Textbook analysis and pupil interview. Teoksessa Tönso, Tõnu (toim.), *Teaching mathematics: retrospective and perspectives*. Proceedings of the 10th International Conference, Tallinn, May 14–16, 2009, 206–217.
- Keranto, Tapio & Sarenius, Vesa-Matti 2010. Lukusuora ensimmäisen ja toisen luokan matematiikassa. Kriittinen tarkastelu. *Kasvatus* 41 (5), 466–471.
- Keskitalo-Foley, Seija, Komulainen, Katri & Naskali, Päivi 2007. Yrittäjämинуuden sukupuoli koulutuksessa. *Kasvatus* 38 (2), 110–121.
- Kirstinä, Leena 1993. Sota-aihe keski- ja peruskoulun lukukirjoissa. Oulu: Oulun yliopisto.

- Kivinen, Osmo, Kinos, Sirppa & Rahkonen, Pekka 1989. Ajan henki ja lukukirjat suomalaisessa peruskoulutuksessa 1870-luvulta 1980-luvulle. Turku: Turun yliopisto.
- Koivula, Ulla-Maija 1989. Moraalisia opetuksia. *Kasvatus* 20 (5), 370–376.
- Komulainen, Katri 2004. Suomalainen – löydä sisäinen yrittäjyytesi! Kansa, kansalaisuus ja erot yrittäjäkasvatuksen oppikirjoissa. *Kasvatus* 35 (5), 541–555.
- Korkeakoski, Esko 1989. Opetussuunnitelma opettajan näkökulmasta peruskoulun ala-asteella. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Koskenniemi, Matti & Komulainen, Erkki 1983. Oppimateriaali ja opetustapahtuma. Helsinki: Kouluhallitus.
- Koski, Leena 1998. From God to Friendship: The Changing Moral Orders of Educational Stories in Finnish ABC Books. Teoksessa Kalekin-Fishman, Devorah (toim.), *Designs for Alienation, Exploring Diverse Realities*. Jyväskylä: SoPhi, 224–275.
- Koski, Leena 1999. Hyvä tyttö ja hyvä poika. Ihanteelliset yksilöt aapisten moraalisisissa kertomuksissa. Teoksessa Tolonen, Tarja (toim.), *Suomalainen koulu ja kulttuuri*. Tampere: Vastapaino, 21–50.
- Koski, Leena 2001a. Hyvän lapsen ja kasvattamisen ideaalit: tutkimus aapisten ja lukukirjojen moraalisen kosmologian muutoksista itsenäisyyden aikana. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura.
- Koski, Leena 2001b. Hyvä ja paha aapisten kasvukertomuksissa itsenäisyyden aikana. Teoksessa Jauhiainen, Arto, Rinne, Risto & Tähtinen, Juhani (toim.), *Koulutuspolitiikka Suomessa ja ylikansalliset mallit*. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura, 385–406.
- Kosonen, Anna-Leena, Haapala, Irja, Kuurala, Säde, Mielonen, Salla, Hänninen, Osmo & Carvalho, Graca S. 2009. Health knowledge construction and pedagogical style in Finnish health education textbooks. *Health Education* 109 (3), 226–241.
- Kukkonen, Anu 2005. Pustalla ei ole polkuja: Unkari-kuva äidinkielen oppikirjoissa. *Hungarologische Beiträge* 17, 93–108.
- Kuurala, Säde & Rauma, Anna-Liisa. 2008. Food and nutrition related values in Finnish health-education and home economics secondary school textbooks. *Journal of Family and Consumer Science Education* 26 (1), 29–41.
- Kynkääniemi, Marja 2006. Tekstitaidot suomalaisissa ja venäläisissä oppikirjoissa. Teoksessa Pietilä, Päivi, Lintunen, Pekka & Järvinen, Heini-Marja (toim.), *Kielenoppija tänään: AFinLA:n vuosikirja 2006*. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA, 143–158.
- Kyöstiö, Oiva Kyösti. & Luukkonen, Jaakko 1973. Alkuopetuksen lukukirjojen sisällönanalyysi. Oulu: Oulun yliopisto, käyttäytymistieteiden laitos.
- Lahelma, Elina 1992. Sukupuolten eriytyminen peruskoulun opetussuunnitelmassa. Tutkimuksia / Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitos 132. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Lehtonen, Jukka 1998. Heteroseksuaalisuus oppikirjoissa – lähtökohtana ei-heteroseksuaalisten nuorten kokemukset. Teoksessa Harinen, Päivi & Helve, Helena (toim.), *Nuorten arki ja muuttuvat rakenteet*. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 159–191.
- Lehtonen, Jukka 2003. Seksuaalisuus ja sukupuoli koulussa: näkökulmana heteronormatiivisuus ja ei-heteroseksuaalisten nuorten kertomukset. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura 31.
- Lepistö, Marja 1976. Peruskoulun ensimmäisen luokan äidinkielen oppikirjojen ominaisuudet ja erot. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Lepola, Heli, Karjalainen, Krista & Palojoki, Päivi 1999. Didaktinen kuva oppilaan tiedonhankinnan välineenä. *Kasvatus* 30 (5), 505–515.

- Leppänen, Taru 2011. Soivia eroja: Sukupuoli ja kulttuurien kohtaaminen alakoulun musiikin oppikirjoissa. *Musiikkikasvatus* 14 (2), 29–40.
- Lindholm, Tua 2013. ”det kan man utläsa av deras naturliga talspråk”. Om språklig tolerans och variation. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Ria (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 65–74.
- Lindström, Elina 2012. Kalevala peruskoulun ja lukion oppikirjoissa. *Äidinkielen opetus-tiede: aikakauskirja* 41, 52–70.
- Luukka, Minna-Riitta, Pöyhönen, Sari, Huhta, Ari, Taalas, Peppi, Tarnanen, Mirja, & Keränen, Anna 2008. *Maailma muuttuu - mitä tekee koulu? Äidinkielen ja vieraiden kielten tekstikäytänteet koulussa ja vapaa-ajalla*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Lähdesmäki, Salla 2007. Intertekstuaalinen näkökulma englannin oppikirjoihin: Kuinka tekstilajivaikutteet nivoutuvat oppikirjateksteihin? Teoksessa Salo, Olli-Pekka, Nikula, Tarja & Kalaja, Paulu (toim.), *Kieli oppimisessa - Language in Learning*. Jyväskylä : Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLa, 53–71.
- Mietola, Reetta 2001. Itseä ja erilaista oppimaan: erilaisuus peruskoulun oppikirjoissa. *Nuorisotutkimus* 19, 3–20.
- Mikander, Pia 2012. Othering and the Construction of West: The description of two historical events in Finnish School Textbooks. *Critical Literacy: Theories and Practices* 6 (1), 31–45.
- Mikander, Pia 2014. Western values under threat? Perceptions of “us” and “them” in history textbooks in Finnish Schools. Teoksessa Vuorinen, Marja, Kotilainen, Noora & Huh-tinen, Aki-Mauri (toim.), *Binaries in Battle: representations of division and conflict*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 126–140.
- Mikander, Pia 2015. Democracy and Human Rights: A critical look at the concept of Western values in Finnish School Textbook. Teoksessa Hahl, Kaisa, Niemi, Pia-Maria, Longfor Johnson, Rita & Dervin, Fred (toim.), *Diversities and Interculturality in Text-books*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 107–124
- Mikander, Pia & Holm, Gunilla 2014. Constructing threats and a Need for Control: Text-book Descriptions of a Growing, Moving World Population. *Review of International Geographical Education Online* 4 (1), 7–25.
- Mikkilä- Erdmann, Mirjamaija 2001. Improving conceptual change concerning photosynthesis through text design. *Learning and Instruction* 11 (3), 241–257.
- Mikkilä-Erdmann, Mirjamaija 2002. Conceptual change and learning from text. Teoksessa Limon, Margarita & Mason, Lucia (toim.), *Reframing the process of conceptual change: integrating theory and practice*. Dordrecht: Kluwer Press, 337–356.
- Mikkilä-Erdmann, Mirjamaija 2002. Science learning through text: The effect of text design and text comprehension skills on conceptual change. Teoksessa Limon, Margareta & Mason, Lucia (toim.), *Reconsidering conceptual change: Issues in theory and practice*. Dordrecht: Kluwer Academic, 337–353.
- Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki 1995a. Oppi- ja työkirja-analyysin metodi ja keskeiset tulokset. Teoksessa Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki (toim.), *Oppikirjat ja oppiminen*. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitoksen oppimateriaaliprojektin osatutkimuksia. Turku: Turun yliopisto, Oppimistutkimuksen keskus, 12–18.
- Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki 1995b. Tapaustutkimuksia toisluokkalaisten käsitteistä veden kierrosta luonnossa. ”Vesi kiertää puroissa ja merissä”. Teoksessa Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki (toim.), *Oppikirjat ja oppiminen*. Turun yliopiston

- kasvatustieteiden laitoksen oppimateriaaliprojektin osatutkimuksia. Turku: Turun yliopisto, Oppimistutkimuksen keskus, 19–31.
- Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki 1995c. Miten oppilaat ymmärtävät fotosynteesin oppikirjatekstin ja tehtävien avulla? Teoksessa Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki (toim.), *Oppikirjat ja oppiminen*. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitoksen oppimateriaaliprojektin osatutkimuksia. Turku: Turun yliopisto, Oppimistutkimuksen keskus, 52–62.
- Mikkilä-Erdmann, Mirjamaija, Olkinuora, Erkki & Mattila, Eija 1999. Muuttuneet käsitykset oppimisesta ja opettamisesta – haaste oppikirjoille. *Kasvatus* 30 (5), 436–449.
- Mäkelä, Riitta 1995. Kolmen oppikirjan sidoksisuus ja luettavuus. *Kasvatustieteiden tiedekunnan selosteita n.o. 56*. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Niskanen, Vesa 1987. Some principal results of the studies carried out in the research project on instructional material. Research bulletin 66 Department of Education. Helsinki: University of Helsinki.
- Nurmilaakso, Marja 2008. Aapinen kasvatuskulttuurin välittäjänä 1930-luvulta nykypäivään. Teoksessa Rinne, Risto, Tähtinen, Juhani, Jauhiainen, Arto & Broberg, Mari (toim.), *Koulutuspolitiikan käytännöt kansallisessa ja ylikansallisessa kehityksessä: Kasvatustieteen päivät 27.–28.11.2008 Turussa*. Helsinki: Suomen Kasvatustieteellinen seura, 174–.
- Ojala, Jorma 1997. Kirjoittamaton kirja, kirjoitettu kirja ja luonnonkirja. Planetaariset ilmiöt teksteinä ja kuvina peruskoulun ja lukion oppikirjoissa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos tutkimuksia 63.
- Olkinuora, Erkki, Alanen, K., Mikkilä, Mirjamaija & Laaksonen, Eija 1995. Tapaustutkimus: työkirjatehtävät ja erilaiset oppijat. Teoksessa Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki (toim.), *Oppikirjat ja oppiminen*. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitoksen oppimateriaaliprojektin osatutkimuksia. Turku: Turun yliopisto, Oppimistutkimuksen keskus, 32–51.
- Olkinuora, Erkki, Mikkilä, Mirjamaija & Laaksonen, Eija 1995. Opettajat, oppilaat ja oppimateriaali: oppikirjasidonnaisuudesta oppimateriaalin kriittiseksi käyttäjäksi. Teoksessa Mikkilä, Mirjamaija & Olkinuora, Erkki (toim.), *Oppikirjat ja oppiminen*. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitoksen oppimateriaaliprojektin osatutkimuksia. Turku: Turun yliopisto, Oppimistutkimuksen keskus, 83–99.
- Paasi, Anssi 1984. Kansanluonnekäsitteestä ja sen käytöstä suomalaisissa maantiedon kouluoppikirjoissa. Joensuu: Joensuun yliopisto. *Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia* 2.
- Paasi, Anssi 1998. Koulutus kansallisena projektina – ”Me” ja ”muut” suomalaisissa maantiedon oppikirjoissa. Teoksessa Alasuutari, Pertti & Ruuska, Petri (toim.), *Elävänä Euroopassa – Muuttuva suomalainen identiteetti*. Tampere: Vastapaino, 215–250.
- Paavola, Heini & Dervin, Fred 2015. The alphabet gone wrong? Diversities in Three Finnish ABC-books. Teoksessa Hahl, Kaisa, Niemi, Pia-Maria, Longfor Johnson, Rita & Dervin, Fred (toim.), *Diversities and Interculturality in Textbooks: Finland As an Example*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 17–35.
- Palmu, Tarja 1992. Nimetön hiiri ja Simo Siili. Aapisten sukupuoli-ideologia. Teoksessa Näre, Sari & Lähteenmaa, Jaana (toim.), *Letit liehumaan: tyttökulttuuri murroksessa*. Helsinki: SKS, 301–313.
- Palmu, Tarja 2003. Sukupuolen rakentuminen koulun kulttuurisissa teksteissä: etnografia yläasteen äidinkielen tunneilla. Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksen tutkimuksia 189. Helsinki: Helsingin yliopisto.

- Penttinen, Esa & Kyyräinen, Liisa 2005. Oppikirja oppitunnin ohjelmoijana. Teoksessa Huttunen, Anna-Leena & Kokkonen, Anna-Mari (toim.), Koulutuksen kulttuurit ja hyvinvoinnin politiikat. Kasvatustieteen päivät 2005 17.–18.11. 2005 Jyväskylässä. Jyväskylä: Suomen Kasvatustieteellinen Seura, 81–93.
- Perkkilä, Päivi 2002. Opettajien matematiikkauskomukset ja matematiikan oppikirjan merkitys alkuopetuksessa. *Jyväskylä studies in education, psychology and social research* 195. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Pitkänen-Huhta, Anne 2003. Texts in interaction. Literacy practices in the EFL-classrooms. *Jyväskylä studies in languages* 55. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto
- Pitkänen-Koli, Taina 1987. Sukupuolten tasa-arvo ja kielten oppikirjat. Teoksessa Hirvonen, Pekka (toim.), *Language and learning materials. AFinLa Yearbook 1987*. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen julkaisuja 44. Joensuu: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys, 91–100
- Puro, Juhani 1971a. Kokeilukoulujen 1–3 luokkien matematiikan oppimateriaali luvuonna 1970–1971. *Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja* 93. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Puro, Juhani 1971b. Vaikeat, helpot, innostavat ja ikävyyttävät sivut peruskoulun 1–3 luokkien matematiikan oppikirjoissa I. *Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja* 97. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto
- Puro, Juhani 1971c. Oppikirjan vaikutus matematiikan koulusaavutuksiin kokeiluperuskoulujen 1–3 luokilla. *Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja* 112. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Puro, Juhani 1971d. Vaikeat, helpot, innostavat ja ikävyyttävät sivut peruskoulun 1–3 luokkien matematiikan oppikirjoissa II. *Kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja* 113. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto,
- Rannisto, Milja 1997. Suuntana viestiviidakko. Oppikirjat houkuttimina median maailmaan. Teoksessa Aalto, Seija, Mäntynen, Anne, Shore, Susanna, Koski, Kaisa, Niinistö, Susanna & Varteva, Annukka (toim.), *Valitut sanat: media, kieli ja mielikuvat*. Kielen opissa 1. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, 147–170.
- Reichenberg, Monica 2006. *Analys av läroböcker i modersmålet*. Teoksessa Selander, Staffan (toim.), *Skolans blick och textens röst – om svenskspråkiga läromedel för den finlandssvenska grundskolan i Finland*, Helsingfors: Svenska Kulturfondet, 177–232.
- Rikkinen, Hannele 1984. Kuvien merkitys aluemaantieteellisen tekstin osana. Helsinki: Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitos, tutkimuksia 26.
- Räty-Zaborzsky, Sinikka 2006. Suomalaisten ja unkarilaisten opettajien ja oppikirjantekijöiden käsityksiä geometriasta ja geometrian opetuksesta ja oppimisesta vuosiluokilla 1–6. Joensuun yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja 26. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Salakka, Markku 2010. Uskonnon oppikirjojen ”Mustat Saarat”. Teoksessa Jalagin, Seija, Löytty, Olli & Salakka, Markku (toim.), *Kaikille kansoille: Lähetystyö kulttuurien vuoropuheluna*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 131–153.
- Salo, Olli-Pekka 2005. Kielioppi peruskoulun B-ruotsin oppikirjoissa. Teoksessa Virta, Arja, Merenluoto, Kaarina & Pöyhönen, Paula (toim.), *Ainedidaktiikan ja oppimistutkimuksen haasteet opettajankoulutukselle* Turku: Turun opettajankoulutuslaitos, 365–372.
- Salo, Olli-Pekka 2006. Opetussuunnitelma muuttuu - muuttuuko oppikirja? Huomioita 7. luokan vieraiden kielten oppikirjojen kielikäsitteistä. Nieminen, Heini-Marja, Lintunen, Pekka & Pietilä, Päivi (toim.), *Kielenoppija tänään: AFinLA:n vuosikirja 2006*. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA, 237–254.

- Saranen, Erkki 1999 Oppikirjat luonnontieteellisen ajattelun kehittäjinä. Ala-asteen ympäristö- ja luonnontiedon oppikirjojen toiminnallisten tutkimustehtävien analyysi. Helsinki: Opetushallitus.
- Sarmavuori, Katri 2000. Äidinkielen oppikirjojen aallokossa. Espoo: Äidinkielen opetustieteen seura.
- Savolainen, Katri 1998. Kieli ja sen käyttäjä oppikirjasarjan kuvaamana. Joensuun yliopiston kasvatus-tieteellisiä julkaisuja 43. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Savolainen, Katri 2001. Peruskoulun oppilas äidinkielen oppikirjan lukijana. Teoksessa Charles, Mirjaliisa & Hiidenmaa, Pirjo (toim.), Tietotyön yhteiskunta – kielen valtakunta. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys, 247–259.
- Savolainen, Katri 2004. Suomen kieli ja muut kielet äidinkielen oppikirjateksteissä. Teoksessa Muikku-Werner, Pirjo & Stotesbury, Hilikka (toim.), Minä ja kielitiede – soveltajan arki. Jyväskylä: Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys, 179–189.
- Schatz, Monika & Niemi, Pia-Maria 2015. Religion, culture and ideology. Analysing cultural discourses in Finnish religion textbook exercises. Teoksessa Hahl, Kaisa, Niemi, Pia-Maria, Longfor Johnson, Rita & Dervin, Fred (toim.), Diversities and Interculturality in Textbooks: Finland As an Example. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 85–106
- Similä, Matti 2007. ”Unohtaminen” ja muistaminen: Suomalaisuus ja ruotsalaisuus suomen- ja ruotsinkielisissä historian oppikirjoissa. Teoksessa Junila, Marianne & Westin, Charles (toim.), Kahden puolen Pohjanlahtea 2, Enemmistöjen ja vähemmistöjen kesken. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 209–233.
- Sothayapetch, Pavinee, Lavonen, Jari & Juuti, Kalle 2013. An analysis of science textbooks for the grade 6: The electric circuit lesson. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education* 9 (1), 59–72.
- Sulonen, Salme 2010. Peruskoulun geometrian opetus 1970-luvulta 2000-luvulle: geometrian sisältöjen tarkastelua matematiikan oppikirjoissa. Teoksessa Asikainen, Mervi, Hirvonen, Pekka & Sormunen, Kari (toim.), Ajankohtaista matemaattisten aineiden opetuksen ja oppimisen tutkimuksessa: matematiikan ja luonnontieteiden opetuksen tutkimuspäivät Joensuussa 22.–23.10.2009. Joensuu: Joensuun yliopisto, 39–56.
- Suutarinen, Sakari 2000. Kansallisen identiteetin opettaminen ja uuden vuosituhannen haasteet. Teoksessa Suutarinen, Sakari (toim.), Nuoresta pätevä kansalainen. Yhteiskunnallinen opetus Suomen peruskouluissa. Jyväskylä: Koulutuksen tutkimuslaitos, 33–54.
- Söderholm, Pirjo 2002. Svensk språk- och stilutveckling från 1865 till 1990 sådan den avspeglas i läsebokstexter och tidningsspråk. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Tainio, Liisa 2012a. Gender in Finnish school textbooks for basic education. Teoksessa Tolonen, Tarja, Palmu, Tarja, Lappalainen, Sirpa & Kurki, Tuuli (toim.), Cultural practices and transitions in education. London: Tufnell Press, 211–225.
- Tainio, Liisa 2012b. The role of textbooks in Finnish mother tongue and literature classrooms. Teoksessa Lehti-Eklund, Hanna, Slotte, Anna, Silen, Beatrice & Heilä-Ylikallio, Ria (toim.), Skriftpraktiker hos barn och unga. Vasa: Åbo Akademi, 11–33.
- Tainio, Liisa & Karvonen, Ulla 2015. Finnish teachers exploring gender bias in School Textbooks. Teoksessa Mills, Sara & Mustapha, Abolaji S. (toim.), Gender Representations in Learning Materials: Materials International Perspectives. New York: Routledge, 124–148.
- Tainio, Liisa, Karvonen, Ulla & Routarinne, Sara 2015. Käsitukset oppimateriaalin käytöstä opettajaidentiteetin rakentumisen välineenä. Teoksessa Kauppinen, Merja, Rautiainen, Matti & Tarnanen, Mirja (toim.), Rajaton tulevaisuus: Kohti kokonaisvaltaista

- oppimista: Ainedidaktiikan symposium Jyväskylässä 13.–14.2.2014. Helsinki: Suomen ainedidaktinen tutkimusseura, 189–206.
- Tainio, Liisa & Teräs, Tiina 2010. Sukupuolijäsennys perusopetuksen oppikirjoissa. Helsinki: Opetushallitus.
- Tainio, Liisa & Winkler, Iris 2014. The construction of ideal reader in German and Finnish Textbooks for literacy education. *L1 Educational Studies in Languages and Literature* 14, 1–25.
- Takala, Annika & Vepsäläinen, Kerttu 1983. Elements of world view conveyed by ABC-books. *Kasvatustieteiden osaston julkaisuja* 29. Joensuu: Joensuun korkeakoulu.
- Tani, Sirpa 2004. Ympäristön, paikan, tilan ja kulttuurin tulkintaa: maantiede ympäristö- ja luonnontiedon oppikirjoissa. *Terra* 116 (3), 131–143.
- Tani, Sirpa 2005. Kaupunki maantiedon opetuksessa - opettajien ja oppikirjojen näkemyksiä. Teoksessa Virta, Arja, Merenluoto, Kaarina & Pöyhönen, Paula (toim.), *Ainedidaktiikan ja oppimistutkimuksen haasteet opettajankoulutukselle: ainedidaktinen symposium 11.2.2005*. Turku: Turun opettajankoulutuslaitos, 83–94.
- Tarnanen, Mirja, Luukka, Minna-Riitta, Pöyhönen, Sari & Huhta, Ari 2010. Yläkoulun tekstikäytänteet kielten opettajien näkökulmasta. *Kasvatus* 41 (2), 154–165.
- Tracana, Rosa Branca & Carvalho, Graco S. 2012. Ecosystems, Pollution, and Use of Resources in Textbooks of 14 countries: An Ecocentric Emphasis. *International Scholarly Network* 2012, 1–5.
- Tracana, Rosa Branca, Ferreira, Claudia, Ferreira, Maria Eduard & Carvalho, Graca S. 2008a. Biodiversity in school textbooks of 13 countries[www-lähde]. < https://repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/8274/1/Tracana_Biod.pdf > (Luettu 15.1.2015).
- Tracana, Rosa Branca, Ferreira, Claudia, Ferreira, Maria Eduardo & Carvalho, Graca S. 2008b. Poor approach to sustainable development: Lack of environmental management and scarce emphasis in behavior change in textbooks of 13 countries. https://repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/8935/1/IOSTE_Sustain%20developm.pdf Retrieved 15.1.2015
- Törnroos, Jukka 2004. Opetussuunnitelma, oppikirjat ja oppimistulokset - seitsemännen luokan matematiikan osaaminen arvioitavana. *Tutkimuksia / Koulutuksen tutkimuslaitos* 13. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Törnroos, Jukka 2005. Mathematics textbooks, opportunity to learn and student achievement. *Studies in Educational Evaluation* 31 (4), 315–327.
- Vahtokari, Arto & Vähäpassi, Anne 1998. Kirjat esiin ja laskekaa. Teoksessa Lavonen, Jari & Erätuuli, Matti (toim.), *Tuulta purjeisiin: matemaattisten aineiden opetus 2000-luvulle*. Jyväskylä: Atena, 213–230.
- Varis, Markku 2012. Kielikäsitys yläkoulun äidinkielen oppikirjoissa. Oulu: Oulun yliopisto.
- Viiri, Jouni 2000. Vuorovesi-ilmiön opetukselliset rekonstruktiot. Joensuu: Joensuun yliopisto.
- Viiri, Jouni 2003. Oppikirjojen asiasisällön tutkimuksesta: Esimerkkinä vuorovesi-ilmiö. *Kasvatus* 34 (2), 139–149.
- Wikberg, Kay 1979. Om utvecklingen av läroplaner, lärokurser och läromedel i engelska. Vasa: Åbo Akademi.
- Vilen, Hanna 2013. En undersökning om jämställdhet mellan flickor och pojkar i Läseboken 1a. Teoksessa Slotte-Luttge, Anna & Heilä-Ylikallio, Ria (toim.), *Pippi på läromedel*. Vasa: Pedagogiska fakulteten, 75–84.

- Virta, Arja 2000. Kansalainen, demokratia ja valtio yhteiskunnallisen kasvatuksen ydinsäältöinä. Teoksessa Suutarinen, Sakari (toim.), Nuoresta pätevä kansalainen. Yhteiskunnallinen opetus Suomen peruskouluissa, Jyväskylä: Koulutuksen tutkimuslaitos, 55–85.
- Virta, Arja 2005. Citizen's alternatives for participation in Finnish social studies textbooks for compulsory and senior secondary schools. Teoksessa Ross, Alistair (toim.), Teaching citizenship. London: CiCe, 481–489.